

ОТЧЕТ

за работата на Народната милиция през 1989 г¹.

Трудната и на моменти кризисна общественно-политическа обстановка в страната се отрази и върху състоянието на криминалната и стопанска престъпност, нарушенията на обществения ред и безопасността на движението по пътищата.

Криминалната престъпност запази характерната за последните 5 години сложност и динамичност. През 1989 г. от органите на МВР са регистрирани 54 365 криминални престъпления. В сравнение с 1988 г. те са намалели с 2,1 на сто, но е нарастнал делът на тежките престъпления, както по осъществения престъпен състав от Наказателния кодекс, така и по нанесените морални и материални щети на обществото и отделните граждани.

Структуроопределящи за криминалната престъпност са имуществените престъпления и преди всичко кражбите на общественно и лично имущество, които са 63,4 на сто от общо регистрираните престъпления. По абсолютен брой кражбите са нарастнали с 0,1 на сто, а само взломните - с 4,0 на сто. Минимално, но устойчиво е нарастването на квартирните кражби. Те са характерни вече не само за столицата и големите градове, но и за по-малките населени места.

Делът на тежките престъпления срещу личността - умишлени убийства, изнасилвания и грабежи е сравнително малък - 3,5 на сто и проявява устойчивост, но липсата на реални успехи в ограничаването им, както и бруталността и жестокостта на някои от тях имат подчертан отрицателен социален резонанс. През 1989

¹ Получен в СДС през февруари 1990 г.

г. сериозно безпокойство предизвиква високият ръст на опитите за убийства и грабежите.

От общо установените 24 330 извършители на криминални престъпления 14 594 или 60 на сто са лица в младежка възраст. Безделието и употребата на алкохол са съществени съпътстващи криминогенни фактори при извършването на престъпления от лица до 30 години. От общия брой на младежите-извършители на криминални престъпления 24,3 на сто са неупражняващи общественополезен труд, а 30,4 на сто са били в нетрезво състояние. В сравнение с миналогодишния период е налице чувствително увеличение на младежите-безделници извършители на престъпления - с 6,8 на сто.

През 1989 г. са разкрити 32 619 криминални престъпления или с 6,9 на сто по-малко от предходната година. Намалял е и съответният процент на разкриваемост от 66,8 на 63,5 на сто. Аналогично е състоянието и по отношение на престъпленията с неизвестен извършител, чийто показател е снижен от 58,4 на 55,5 на сто.

По вид на криминалните престъпления е подобрена разкриваемостта при опитите за убийства, грабежите, взломните кражби на обществено имущество и джебчийските кражби. От извършените през 1989 г. криминални престъпления с висока степен на обществена опасност до настоящия момент остават неразкрити 11 умишлени убийства, 6 изнасилвания, 6 грабежа, 4 прегазвания от неизвестни МПС, 3 касоразбивания, два опита за касоразбиване, 51 взломни кражби на обществено имущество с щети над 5000 лв. и 283 квартирни кражби с щети над 2000 лв.

Борбата срещу стопанската престъпност се осъществяваше в условията на качествени изменения в политическата и социално-икономическата сфера, в резултат на което оперативната

обстановка се характеризира с някои нови, непознати досега процеси.

С приемането на Указа за стопанската дейност, на Правилника за прилагането му и с решенията за преустройство на селското стопанство се въведоха нови подходи и механизми за стопанисване и управление, които нерядко се съпътствуват с някои неблагоприятни процеси и явления. Отрицателно влияние оказват и проблемите, свързани с дефицита на стоки в търговията и при прилагането на Постановления № 35/1987 г. и Р 17/1988 г. на Министерския съвет.

Неблагоприятно отражение на тенденциите и динамиката на стопанската престъпност оказват факторите, свързани с кризисни явления в икономиката, на диспропорциите в развитието ѝ, с инфлационните процеси и наличието на някои остри социални проблеми в трудовите колективи на фирмите, другите стопански организации и в нестопанската сфера.

При тези условия се наложиха нови изисквания за усъвършенствуване на методите, организационните форми и практическите действия за опазване на социалистическата собственост и стопанство от престъпни посегателства.

През 1989 г. органите на Народната милиция са разкрили 8277 стопански престъпления. В сравнение с предходната година броят на разкритите престъпления е намалял с 13,9 на сто. По вид на престъпления увеличен е броят само на разкритите случаи на подкупи, спекула, валутни престъпления, както и на престъпленията против паричната и кредитната система.

Установените щети по разкритите стопански престъпления са намаляли от 47 401 хил.лв. на 43 525 хил.лв. или с 8,2 на сто.

От нанесените щети вследствие на извършените и разкрити престъпления и правонарушения в икономиката са възстановени и

обезпечени 28 935 хил.лв. В сравнение с предходната година тази стойност е с 4574 хил.лв. /с 18,8 на сто/ повече. Нарастнал е и процентът на възстановените и обезпечените щети от 55,6 на 69,6 на сто.

Продължава занижаването на основните показатели в количествено отношение по разкриваемостта на стопанските престъпления. Засилват се някои неблагоприятни тенденции в състоянието и структурата на стопанската престъпност – увеличаването на отделни видове престъпления и щетите по тях; нарастването на груповата престъпност, корупцията и нетрудовите доходи; извършването на крупни валутно-контрабандни престъпления с участието на чужди граждани; нанасянето на значителни щети на народното стопанство от безстопанствеността, производството на некачествена продукция, от нарушенията в икономическия механизъм и неправомерни отклонения на средства от държавния бюджет. Причините за това са комплексни и са предмет на отделен задълбочен анализ.

Дейността по осигуряването и поддържането на здрав обществен ред от охранителните служби на Народната милиция през изтеклата година се осъществяваше в по-тясно взаимодействие със самоуправляващите се стопански и териториални общности. При добър ред и сигурност преминаха проведените множество масово-политически, културни и спортни мероприятия. Подобрена е работата по контрола над общоопасните средства и паспортния режим.

Осъществени бяха необходимите охранителни мероприятия, осигуряващи най-благоприятни условия за своевременното и без загуби прибиране, съхраняване и оползотворяване на селскостопанската реколта. По време на селскостопанската кампания органите на Народната милиция са провели 1877 операции "Комбайн", 1471 операции "Сирена" и са извършени 4790 проверки в селскостопанските обекти съвместно с други

стопански и обществени органи и организации. Предотвратени или пресечени са 688 случая на безстопанственост и разхищения с евентуални щети за 1 102 140 лв., 894 присвоявания за 479 444 лв. и 1801 кражби за 269 630 лв. Разкрити са 115 случая на безстопанственост за 556 466 лв., 173 присвоявания за 129 539 лв. и 947 кражби за 248 214 лв. Констатирани са и 14 233 административни нарушения, свързани със селскостопанската кампания.

Независимо от постигнатите положителни резултати, все още съществуват немалко слабости, снижавщи ефективността и качеството на превантивната работа, патрулно-постовата служба и дейността на районните инспектори. На обществени места са извършени 17 648 криминални престъпления или с 1,7 на сто повече от 1988 г. Делът на тези престъпления е нарастнал от 48,5 на 49,4 на сто.

Осигуряването безопасността на движението през изминалата година се осъществяваше в условията на по-висока интензивност на движението, породена от благоприятните атмосферни условия през периода януари-март, увеличеният брой на пътувания на българските граждани в чужбина, както и от международния автомобилен поток.

През 1989 г. на територията на страната са станали 6326 тежки ПТП, при които са загинали 1280 граждани, а други 6776 са получили различни телесни наранявания. В сравнение с 1988 г. увеличение има и по трите показателя, а именно: на произшествията с 353 /5,9 на сто/, на загиналите със 127 /11,0 на сто/ и на ранените с 484 /7,7 на сто/. Тези резултати са най-негативните за страната откакто се води статистиката на ПТП.

Значително се увеличиха /почти два пъти/ тежките произшествия поради навлизане на моторни превозни средства в

лентата за насречно движение. Това се дължи както на слаба квалификация и лоша дисциплина, така и на изчерпване на възможностите на съществуващата пътна мрежа, в която двулентовите пътища са около 98 на сто. Известно увеличение бележат и произшествията поради отнемане на предимство, несъобразена скорост и техническа неизправност. Детският пътнотранспортен травматизъм и алкохолът като причина за произшествия са на нивото на предходната година.

* * *

Посочените данни и изводи, процесите развиващи се след 10 ноември 1989 г., както и опита на СССР и другите източноевропейски страни показват, че революционните процеси във всяко общество винаги са съпроводени с нарастване на социалното напрежение, временно отричане и незачитане на правните и другите норми на обществен живот. В резултат може да се очаква рязко нарастване на престъпленията, закононарушенията и дестабилизиране на обществения ред.

Като естествен процес с цялата му тежест в следващите няколко години ще се постави въпроса за необходимостта от укрепване на нравствения ред и законността в действията на правозащитните органи. Паралелно те ще се обновяват и преустройват като функции, структури и кадри.

Без да се омаловажава ролята на органите на МВР трябва изрично да се подчертае, че само те не могат да бъдат гарант на спокойствието за извършване на обновителните процеси.

Независимо от сложността на обстановката ръководството на Министерството на вътрешните работи е твърдо решено, подпомагайки развитието на демократичните процеси да насочи усилията на състава към решително противодействие на престъпността, правонарушенията, анархията и вседозволеността при строго спазване на законността в НР България.

(Източник: ПРИКАЗКА БЪЛГАРИЯ

http://www.omda.bg/arhiv/Goliamata%20promiana/dyrjavata/otchet_na_mvr_1989.htm#_ftn1)